

Deze bijdrage vormt de zevende aflevering van de 'Bibliografie industriële archeologie & industrieel erfgoed in België'. De afleveringen 1 tot en met 6 vindt men in TIC-delen 35, 39, 44, 47, 52 en 56.

In dit zevende bibliografisch vervolgedeel, afgesloten op 1 juni 1997, werden traditiegetrouw naast recente titels ook een aantal oudere, niet eerder vermelde bijdragen opgenomen. Overigens werden bij het samenstellen van dit vervolg op de bibliografie de stelregels, geformuleerd in de vorige (zesde) editie verder gevolgd.

De nummering van de titels loopt gewoon door. Onze bibliografie deel VI eindigde bij 2416. We beginnen dus deel VII met nummer 2417.

De auteur stelt uw opmerkingen en eventuele suggesties voor aanvullingen in een volgende bibliografische aflevering ten zeerste op prijs.

AFKORTINGEN

A.G.R. = Archives Générales du Royaume

A.I.S. = Archéologie Industrielle de la Sambre

Diss. = Dissertation

DGATL-DMSF = Direction Générale de l'Aménagement du Territoire et du Logement - Division des Monuments, Sites et Fouilles

KAW,LSKB = Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België

K.U.L. = Katholieke Universiteit Leuven
M.I.A.T. = Museum voor Industriële Archeologie en Textiel (Gent)

M & L = Monumenten en Landschappen
P.I.W.B. = Patrimoine Industriel Wallonie Bruxelles

TIC = Tijdschrift voor Industriële Cultuur

TICCIH = The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage

U.C.L. = Université Catholique de Louvain

U.E.M. = Université de l'Etat de Mons

U.G. = (Rijks) Universiteit Gent

U.L.B. = Université Libre de Bruxelles
Verhandl. = verhandeling

V.U.B. = Vrije Universiteit Brussel

VVIA = Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie

INDELING IN RUBRIEKEN

0. Selectie internationale werken
  - 0.1 Naslagwerken & bibliografieën
  - 0.2 Buitenlandse tijdschriften
1. Bibliografieën (België)
2. Tijdschriften (België)
3. Theorie, definities en methodologie
4. Historiografie
5. Bronnen
  - 5.1 Iconografie
  - 5.2 Documenten
  - 5.3 Materieële bronnen
  - 5.4 Mondelinge bronnen
6. Behoud, wetgeving en monumentenzorg
7. Renovatie, hergebruik en toerisme
8. Musea
9. Gidsen, inventarissen en routes
10. Regio en stad
  - 10.1 België (algemeen)
  - 10.2 Vlaanderen
  - 10.3 Antwerpen
  - 10.4 Limburg
  - 10.5 Oost-Vlaanderen
  - 10.6 West-Vlaanderen
  - 10.7 Wallonië
  - 10.8 Hainaut (Henegouwen)
  - 10.9 Liège (Luik)
  - 10.10 Luxembourg (Luxemburg)
  - 10.11 Namur (Namen)
  - 10.12.1 Vlaams-Brabant
  - 10.12.2 Waals-Brabant
  - 10.12.3 Brussel/Bruxelles
11. Productie & reproductie
  - 11.1 Land- en tuinbouw
  - 11.2 Grond- en delfstoffen
  - 11.3 Energie & motoren
  - 11.4 Industrieën op agrarische basis
  - 11.5 Textiel
  - 11.6 Kleding
  - 11.7 Metaal & non-ferro
  - 11.8 Chemie
  - 11.9 Glas
  - 11.10 Keramiek & steen
  - 11.11 Papier & drukkerijen
  - 11.12 Vervoer & communicatie
    - 11.12.1 Scheepvaart
    - 11.12.2 Spoorwegen, tram & bus
    - 11.12.3 Rijtuigen
    - 11.12.4 Post, telegraaf & telefoon
  - 11.13 Bouwnijverheid, huisvesting & architectuur
    - 11.13.1 Huisvesting
    - 11.13.2 Architectuurgeschiedenis
  - 11.14 Distributie, handel & stapelplaatsen
  - 11.15 Hygiëne & comfort
  - 11.16 Ontspanning & opvoeding
12. Historische geografie & vorming van het landschap
13. Geschiedenis van de techniek

INDEX : namen auteurs

BIBLOGRAFIE

0. Selectie internationale werken

0.1 Naslagwerken & bibliografieën

(2417) Kurt ACKERMANN (Red.), *Industriebau*. Stuttgart, (Deutsche Verlag Anstalt) 1994.

(2418) Joep AUWERDA, Eva RENSMAN, *Congres<verslag>. Verhalen over het tweede leven van industrieel erfgoed. De Bovenste Polder, De Witte Dame, Mercurius, Verkade*. Zaandam, (Gemeente Zaandam) 1996.

(2419) Franco BORSI, *Introduzione alla Archeologia Industriale*. Rome, (Officina Edizione) 1978.

(2420) Jan Erik BURGER, *50 Wandelingen langs het Industrieel Erfgoed van Nederland*. Amsterdam, (Op Lemen Voeten) 1996.

(2421) Peter BURMAN, Michael STRATTON, *Conserving the Railway Heritage*. London, (E & FN Spon) 1997.

(2422) *Conserving the inheritance of industry. English Heritage grants for industrial archaeology 1984-1993*. London, (English Heritage) 1995.

(2423) Eric DELONY (red.), *Context for World Heritage Bridges. Occasional Papers for the World Heritage Convention*. Paris, (ICOMOS/TICCIH) 1997.

(2424) *Der Denkmal als Altlast. Auf dem Weg in die Reparatur-gesellschaft*. München, (ICOMOS-Deutschland) 1996 (ICOMOS-Hefte des Deutschen Nationalkomitees XXI).

(2425) Wolfgang EBERT, Achim BEDNOZZ, *Kathedrale der Arbeit. Cathedrals of work*. Tübingen, Berlin, (Wasmuth) 1996.

(2426) *Industrial archaeology, a policy statement by English Heritage*. London, (English Heritage) 1995.

(2427) Yuri KOMRATOV, Ivan SEMIONOV, Sergei USTIANTSEV, Sergei KHLOPOTOV, *Monuments of the industrial culture of the Urals. Nizhny Tagil metallurgical works 18th-20th centuries. Nizhny Tagil, (Joint Stock Company "Nizhny Tagil Integrated Iron-and-Steel Works")* 1996.

(2428) *Le patrimoine maritime et fluvial. Actes des Colloques de la Direction du Patrimoine*. Nantes, (Ministère de la Culture / Caisse Nationale des Monuments Historiques & des Sites) 1992.

(2429) *National Reports / Rapports Nationaux 1994-1997*. Thessaloniki, (TICCIH) 1997.

(2430) Erik NIJHOF (red.), Steven BEUNDER, Gerlo BEERINCK e.a., *Industrieel erfgoed. Nederlandse monumenten van industrie en techniek*. Utrecht, (Teleac) / Wormer, (Inmerc bv) 1996.

(2431) Erik NIJHOF, Peter SCHOLLIERS, *Industriecultuur: industrie, ideologie en erfgoed*. in: Erik NIJHOF & Peter SCHOLLIERS (red.), *Het tijdperk van de machine*. Industriecultuur in België en Nederland. Brussel, (VUB-Press) 1996, p. 201-211.

(2432) Michael STRATTON (Ed.), *Structure and Style. Conserving 20th Century Buildings*. London, (E & FN Spon) 1997.

(2433) Michael STRATTON, Barrie TRINDER, *Industrial England*. London, (Batsford / English Heritage) 1997.

(2434) *The International Canal Monuments. Occasional Papers for the World Heritage Convention*. Paris, (ICOMOS / TICCIH) 1996.

0.2 Tijdschriften (buitenland)

(2435) *Der Anschnitt. Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau*. Bochum, (Deutsches Bergbaumuseum / Vereinigung der Freunde von Kunst und Kultur im Bergbau e.V.) 1949-.

(2436) *La Revue. Musée des arts et métiers*. Parijs, (Musée national des techniques / Conservatoire national des arts et métiers) 1992-.

1. Bibliografieën (België)

(2437) Patrick VIAENE, *Bibliografie Industriële Archeologie en Industrieel Erfgoed in België (VI)*. in: TIC, deel 56, Jg. 14, nr. 4, 1996, p. 15-32.

2. Tijdschriften (België)

(2438) IWE (*Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed*). Contactblad van de Stichting Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed (Leuven, 1997-).

(2439) *Limburgs erfgoed* (Rijkkel/Borgloon, 1995-).

(2440) *Stoom*. Nieuwsbrief van de Stoomstichting West-Vlaanderen vzw. (Anzegem, 1991-).

3. Theorie, definities & methodologie

(zie ook : 2443, 2491, 2493)

(2441) Gérard BAVAY, Alain MEURANT, *Supercario : archéologie industrielle et multimédia*. in: Herbeumont 22-25 août 1996 - Actes I. Lille Congrès de la Fédération des Cercles d'Archéologie et d'Histoire de Belgique. Cinquième Congrès de l'Association des Cercles francophones d'Histoire et d'Archéologie de Belgique. Namur, (Ministère de la Région wallonne) 1996, p. 61-62.

(2442) Patrick VIAENE, *Wat is industrieel en wetenschappelijk erfgoed?* in: IWE (Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed). Contactblad van de Stichting Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed., Nr. 1, januari 1997, p. 4-8.

4. Historiografie

(zie ook : 2493)

(2443) Georges VAN DEN ABELEN, Kenneth HUDSON, *L'archéologie industrielle. De l'aventure à la science*. Brussel, (Racine) 1997.

5. Bronnen

5.1 Iconografie

(2444) Rosalba COMANDO, Jean-Louis DELAET, Ado LONNI e.a., *Italiens de Wallonie*. Charleroi, (Archives de Wallonie) 1996.

(2445) Désiré DELEUZE, Alain FORTI, Jean-Jacques STASSEN, *Objectif Mine*. Liège, (Editions du Perron) 1996.

(2446) Lydia DEPAUW-DEVEEN, *Industrie en de grafische, plastische en bouwkunsten in België*. in: Erik NIJHOF & Peter SCHOLLIERS (red.), *Het tijdperk van de machine*. Industriecultuur in België en Nederland. Brussel, (VUB-Press) 1996, p. 83-114.

(2447) Fernand DEPRINCE, *Quelques aspects de la métallurgie du fer du 19e siècle évoqués par des oeuvres d'art*. in: Bulletin Trimestriel de l'asbl P.I.W.B., nr. 34-35, sept.-dec. 1996, p. 1-24.

(2448) Pierre-Jacques FOULON, Laurence DELSAUX, Yves QUAIRIAUX e.a., *Médaille et Industrie. Belgique XIXe - début du XXe siècle*. Collection Raoul Warocqué. Morlanwelz, (Musée Royal de Mariemont) 1991.

(2449) André LEPINE, *Les charbonnages du Pays Noir en cartes postales anciennes* (Collection de Jean-Pol Barthélemy). Cerfontaine, (La Vie régionale à Cerfontaine asbl) 1996.

5.2 Documenten

(2450) Anders FLOREN, *Voyager, c'est apprendre ! Le voyage en "Wallonie" de l'ingénieur suédois Reingold Angerstein en 1755*. in: Bulletin trimestriel du P.I.W.B., 1996, nr. 33, p. 2-18.

5.3 Materiële bronnen

(zie : 2448)

5.4 Mondelinge bronnen

(2451) Léon BRUGGEMAN, *Het lot van de Laerens. Seizoenarbeid van vader op zoon 1843-1993*. Tielt, (Lannoo) 1995.

(2452) Henri COLLE, Catherine MASSANGE, *Les maîtres-abatteurs aujourd'hui. Entretien avec Arnold Cornelis et Emile Verhasselt*. in: Les Cahiers de La Fonderie, nr. 20, juni 1996, p. 12-16.

(2453) Christine VAN ACKER, *Domiciliés à bord*. Ottignies, (Quorum) 1994.

6. Behoud, wetgeving en monumentenzorg

(zie ook : 2459, 2464, 2466, 2480 tot 2485, 2487, 2494, 2565)

(2454) *Le patrimoine monumental de la Belgique. Vol. 22, Province de Namur. Arrondissement de Dinant*. Liège, (Pierre Mardaga / Ministère de la Communauté Française, Administration du Patrimoine Culturel) 1996, 2 vol.

(2455) *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1993-1994*. Gent, (Provinciebestuur Oost-Vlaanderen) 1995. <zie o.m. p. 172-173, 178-179, 187-188, 199-200, 204, 235-236, 253-253, 260, 283-285, 288-289, 295-296>

(2456) *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1995*. Gent, (Provinciebestuur Oost-Vlaanderen) 1996. <zie o.m. p. 143-146, 151, 157-161, 165, 173-174, 214-216, 228, 267>

(2457) Els TIJSKENS, Ann VASEUR (red.), *Open Monumentendag '97 Vlaanderen* <kalender>. Brussel, Koning Boudewijnstichting, 1997.

7. Renovatie, hergebruik en toerisme

(zie ook : 2459, 2489, 2495, 2524, 2539, 2552, 2553, 2561, 2561, 2565, 2571, 2576, 2605)

(2458) Louis ALBRECHTS, Jef VAN DEN BROECK, *Renovatie Actieplan Mijngemeenten. Een project om te leven en te werken*. Leuven (I.S.R.O.K.U. Leuven, Studiegroep Omgeving) / Genk (Euracom / Begeleidingsdienst Limburgs Mijngedebied) s.d.

(2459) *Bâtiments anciens - Usages nouveaux / Neue Nutzung in alten Gebäuden*. Attert, (R.E.D.) 1996.

(2460) L. BUDO (red.), *Architectuurwedstrijd Winterslag*. Genk, (KS N.V. / Gemeentebestuur Genk) 1991.

(2461) Alex COSEMANS, Adil KUTLUOGLU, *Studie over ruimte, verkeer en herbestemming Beringen-mijn*. Beringen, (Steunpunt Buurtopbouwwerk Limburg) 1994.

(2462) Alain DOORNAERT, *La valorisation des ateliers anciens*. in : *Ville et Habitants*, jg. 19, nr. 271, juni 1997, p. 28-29.

(2463) Alain DOORNAERT, Bart HANSENS, *Oude gebouwen voor moderne bedrijven. Het hergebruik van werkplaatsen door bedrijven*. Brussel, (G.O.M.B.) 1996. <Franstalige uitgave :> *Bâtiments anciens et entreprises modernes. Les ateliers réutilisés par les entreprises*. Brussel, (S.D.R.B.) 1996.

(2464) *Grootschalige ontwikkelingen in historische omgeving. Herbestemming, een uitdaging voor de verenigingen. Tussen Cités et Sites*. Internationale Driedaagse 1996 - Verslag. Brussel, (NCM / VCM / Koning Boudewijnstichting) 1996.

(2465) *La reconversion du patrimoine à Bruxelles*. Brussel, (Association des Amis de l'Unesco) 1996. <themanummer van het tijdschrift> *Les Nouvelles du Patrimoine*.

(2466) *Open Monumentendagen 14 en 15 september 1996. Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De herbestemming van het patrimonium*. Brussel, (Dienst Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) 1996.

(2467) Patricia QUINTENS, *Van "Banque Agricole de Belgique" naar "Archief en Museum van het Vlaams Leven"*. in : *Tijdingen / Mededelingenblad voor de vrienden van het Archief en Museum van*

het Vlaams Leven te Brussel, 17de jg., juni 1996, p. 10-12.

(2468) Pol WASCOTTE, *Guide du Tourisme en Meuse namuroise*. (Ed. du Groupement des Syndicats d'Initiative de la Meuse namuroise) 1995.

8. Musea

(zie ook : 2467, 2495, 2509, 2524, 2542)

(2469) Paul BOUTSEN, Patrick DE GROOTE, Luc DELHAISE, Harry VANDERMEULEN (ed.) Bert VAN DOORSLAER, Patrick VIAENE, *Een concept voor een Mijnstreekmuseum voor Limburg en Vlaanderen*. Beringen, (Werkgroep visie en concept Mijnstreekmuseum) 1996.

(2470) Hilde COLPAERT (red.), Luc BOUREZ, Roger VANDENBERGHEN, José NAERT e.a., *Duizend en één... Nationaal Borstelmuseum Izegem, 15 jaar*. Izegem, (Stad Izegem / Nationaal Borstelmuseum) 1996.

(2471) *De Fransmans en hun museum*. Koekelare, (Gemeentebestuur Koekelare) 1995.

(2472) René DE HERDT, *Verwervingen in industrieel - archeologische musea*. in : *TIC*, Jg. 14, nr. 3 / Deel 55, p. 30-37.

(2473) Maurice DORIKENS, Liliane DORIKENS-VERPRAET, *Het museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen van de Universiteit Gent*. in : *Museumleven*, Jaarboek 1996 van de Vlaamse Museumvereniging, p. 48-54.

(2474) Philippe MATAGNE, Roger WALRAEVENS, *De gids van het Museum voor het Stedelijk Vervoer te Brussel*. Brussel, (Roger Walraevens) 1995.

(2475) Philippe MATAGNE, Roger WALRAEVENS, *Le guide du Musée du Transport Urbain Bruxellois*. Brussel, (Roger Walraevens) 1992.

(2476) *Museumgids van Oostende tot Maaseik*. Brussel, (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) 1997.

(2477) *Museumgids. Handleiding tot het bierbrouwen anno 1900*. Bocholt, (Bocholter Brouwerijmuseum) 1997.

(2478) Ann VANDEPUT, *Het Nationaal Jenevermuseum*. in : Eric VANSCHOONENBERGHE, Peter SCHOLLIERS, Karl SCHEERLINCK, Hilde VERBOVEN e.a., *Jenever in de Lage Landen*.

Brugge, (Stichting Kunstboek) 1996, p. 218-220.

(2479) Roland WISSELS, *De stokerij Theunissen. Eerste proeve van een levend museum?* in : *De tijdspiegel*. Cultureel blad voor Limburg. Jg. 34, nr. 2-3 (Hasselt Jeneverstad), p. 34-40.

9. Gidsen, inventarissen en routes

(2480) *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Stad Antwerpen. Fusiegemeenten. Deel 3rd*. Turnhout, (Brepols / Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Bestuur Monumenten en Landschappen) 1995.

(2481) *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Provincie Antwerpen. Arrondissement Mechelen. Kanton Mechelen. Deel 13n2*. Turnhout, (Brepols / Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Bestuur Monumenten en Landschappen) 1995.

(2482) *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Provincie Brabant. Arrondissement Mechelen. Kanton Puurs (Klein-Brabant). Deel 13n3*. Turnhout, (Brepols / Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Bestuur Monumenten en Landschappen) 1995.

(2483) *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Provincie Oost-Vlaanderen. Arrondissement Oudenaarde. Stad Oudenaarde met fusiegemeenten. Deel 15n1*. Turnhout, (Brepols / Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Bestuur Monumenten en Landschappen) 1996.

(2484) *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Provincie Limburg. Arrondissement Tongeren. Kanton Bilzen - Maasmechelen. Deel 14n3*. Turnhout, (Brepols / Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur, Bestuur Monumenten en Landschappen) 1996.

(2485) Jos CAEYERS, *Industriële monumentenroute*. Genk, (V.V.V.-Dienst voor Toerisme) s.d.

(2486) Chantal DECLEVE, *Guide des décors céramiques à Bruxelles de 1880 à 1940. I. Aperçu historique de 7 industries céramiques belges dont les créations sont encore visibles sur les façades bruxelloises. II. 10 promenades découvertes à travers la Région de Bruxelles-Capitale et leurs itinéraires sur carte.* Brussel, (Stéphane Alberty) 1996.

(2487) *Le patrimoine monumental de la Belgique. Volume 22. Wallonie. Province de Namur. Arrondissement de Dinant. Liège, (Pierre Mardaga / Ministère de la Région Wallonne. Direction Générale de l'Amenagement du Territoire et du Logement)* 1996, 3 delen.

(2488) *Lus zwarte goud. Fietstocht door de Limburgse mijnstreek 110 km. Beringen, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Genk, Maasmechelen.* Beringen, (V.V.V.-Beringen / Videodienst KS) s.d.

(2489) Gilbert PERRIN, *Guide des Chemins du Rail (volume 1) Bruxelles, Wallonie, Grand-Duché de Luxembourg.* Brussel, (Labor & RTBF Editions) 1997.

(2490) Jean-Louis SPARMONT, *Les routes de la bière. Brasseries et circuits en Wallonie et à Bruxelles.* Brussel, (Labor) 1996.

10. Regio & stad

10.1 België

(zie ook : 2437, 2442, 2446, 2576, 2579)

(2491) Marinette BRUWIER, Jan DHONDT, *The industrial revolution in Belgium and Holland, 1700-1914.* in : The Fontana Economic History of Europe. London - New-York, (Collins) 1970, deel 4, p. 5-41.

(2492) Marinette BRUWIER, *En marge d'une exposition. Perspectives et avenir de l'archéologie industrielle en Belgique.* in: Bulletin trimestriel du Crédit Communal, nr. 115, p. 77-79. <Nederlandstalige titel :-> Rond een tentoonstelling. De toekomst van de industriële archeologie in België. (Driemaandelijks tijdschrift van het Gemeentekrediet, 1976, nr. 115, p. 77-79.)

(2493) Erik NIJHOF & Peter SCHOLLIERS (red.), *Het tijdperk van de machine. Industrie cultuur in België en Nederland.* Brussel, (VUB-Press) 1996.

10.2 Vlaanderen

(zie ook : 2457, 2476, 2579)

(2494) Jo DE SCHEPPER & Adriaan LINTERS, *Overheid, privé-initiatief en het industrieel erfgoed in Vlaanderen.* in : Erik NIJHOF & Peter SCHOLLIERS (red.), *Het tijdperk van de machine. Industrie cultuur in België en Nederland.* Brussel, (VUB-Press) 1996, p. 145-182.

(2495) Patrick VIAENE, *Het industrieel erfgoed in Vlaanderen.* in: De Woonstede door de eeuwen heen, 1996, nr. 4, p. 20-36. <Franstalige versie :-> Le patrimoine industriel en Flandre. in: Maisons d'Hier et d'Aujourd'hui, 1996, nr. 4, p. 20-36.

10.3 Antwerpen

(zie ook : 2480, 2481, 2595)

(2496) F. KEERSMAEKERS, *De Duffelse steennijverheid.* in: Duffla, jg. 2, 1990, nr. 3, p. 88-110.

10.4 Limburg

(zie ook : 2439, 2458, 2460, 2461, 2469, 2477 tot 2479, 2484, 2485, 2488, 2575, 2584, 2592)

(2497) Erik HOUTMAN, *Geschiedenis van de Hasseltse jenevernijverheden van de 16de eeuw tot heden.* in : De Tijdspiegel. Cultureel blad voor Limburg, Jg. 34, 1979, nr. 2-3, p. 23-34.

(2498) Erik HOUTMAN, *Geschiedenis van de Hasseltse porselein- en keramiekfabrieken.* in : Hasseltse porselein en keramiek 1890-1952. Hasselt, (Nationaal Jenevermuseum) 1983.

(2499) Luc MELOTTE, *Steenkool in Heusden-Zolder. De steenkoolmijn te Heusden-Zolder. Historiek, werking en sociale betekenis.* Heusden-Zolder, (Cultureel Centrum) 1984.

(2500) B.D. VANDEBROEK, *De Hasseltse keramiekfabriek 1890-1954-1975.* in: Limburg, Jg. 55, 1976, p. 257-268.

(2501) Bert VAN DOORSLAER, *Molens in Limburg. Met de stroom mee of tegen de wind in?* Borgloon/Rijkel, (Provincie Limburg - Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed) 1996.

(2502) Bert VAN DOORSLAER, Patrick VIAENE, *Koolputterserfgoed in Noord-Frankrijk, Wallonië, beide Limburgen en het Akense mijnbekken.* Internationale fototentoonstelling <in de persluchthof van de mijnzetel van Winterslag>. Borgloon/Rijkel, (Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed) 1996.

(2503) Bert VAN DOORSLAER, *Lesbrief: 1. In de stille Kempen, steenkool in Limburg. 2. Koolputterserfgoed in Noord-Frankrijk, Wallonië, beide Limburgen en het Akense bekken.* Borgloon / Rijkel, (Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed) 1996.

10.5 Oost-Vlaanderen

(zie ook : 2455, 2456, 2473, 2483, 2599, 2606)

(2504) Marc BAUWENS, *Archieven in de F.N.O.? Bouwhistorisch en bouwfysisch onderzoek van de gewezen katoenfabriek Filature Nouvelle Orléans, Nieuwevaart, Gent.* in : TIC, 14de Jg., nr. 2, deel 54, p. 2-17.

(2505) Lucien BOONE, *Stokerij Rubbens, anno 1817.* in : Jaarboek Heem- en Oudheidkundige Kring van Zele, nr. 25, 1995, p. 49-108.

(2506) Hendrik BUTAYE, *100 jaar leven in de Brouwerijschool Sint-Lieven. 1892-1992.* Gent, (H. Butaye) 1995.

(2507) M. BUYLE, *De melkerijen in Wachtebeke.* in: Jaarboek 1992, Heemkundige Kring "Oud-Wachtebeke", p. 5-166.

(2508) Paul DE BAERE, *Van broodkar tot tankwagen. Coöperatieve Het Volk in Gent 1896-1996.* Gent, (C.V. Het Volk) 1996.

(2509) René DE HERDT, *Een visie op het MIAT.* in : TIC, Jg. 14, nr. 3/Deel 55, juli-sept. 1996, p. 2-7.

(2510) Andrea DE KEGEL, *Dendermonde. (...) Voormalige scheepswerven Van Praet-Dansaert.* in : Cultureel Jaarboek Oost-Vlaanderen 1993, p. 164-166.

(2511) Etienne QUINTYN, *De industriële evolutie van Zele.* in : Jaarboek Heem- en Oudheidkundige Kring van Zele, nr. 22, 1991, p. 79-144.

(2512) Karel VAN DEN BOSSCHE, *Ontdek de molen. Nadere kennismaking met molinologie.* Sint-Amands, (Plaatselijk Centrum voor Molinologie) 1980.

10.6 West-Vlaanderen

(zie ook : 2440, 2451, 2470, 2471, 2577)

(2513) Yves COUTANT, *Moulins des Flandres. Guide pour la Flandre française et la Flandre Occidentale.* Colmar, (S.A.E.P. Ingersheim) 1986.

(2514) Gerard KETELE, Lydie VANDERMAELEN, Luc WANTE, *Stoom in West-Vlaanderen*. Anzegem, (Stoomstichting West-Vlaanderen) 1996.

(2515) Luc WANTE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine Van Coppenholle bij Ghekiere te Kuurne*. Vichte, (Stoomstichting Midden- en West-Vlaanderen) 1988 (vouwblad nr. 1).

(2516) Luc WANTE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine S.E.M. in de ETIZ-Centrale te Izegem*. Anzegem, (Stoomstichting Midden- en West-Vlaanderen) 1988 (vouwblad nr. 2).

(2517) Luc WANTE, Gerard KETELE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine Vanden Kerchove bij Vervaecke te Kuurne*. Vichte, (Stoomstichting Midden- en West-Vlaanderen) 1988 (vouwblad nr. 3).

(2518) Luc WANTE, Gerard KETELE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine Denobele, Nolet & Bracq bij Dumoulein-Foulon te Lendeledede*. Vichte, (Stoomstichting Midden- en West-Vlaanderen) 1988 (vouwblad nr. 4).

(2519) Luc WANTE, Gerard KETELE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine Van Coppenholle bij Immo Pottelberg te Kortrijk*. Anzegem, (Stoomstichting West-Vlaanderen) s.d. (vouwblad nr. 5).

(2520) Luc WANTE, Gerard KETELE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine Bollinckx bij Linoplan te Wielsbeke*. Anzegem, (Stoomstichting Midden en Zuid-West-Vlaanderen) 1990 (vouwblad nr. 7).

(2521) Luc WANTE, Gerard KETELE, Lydie VANDERMAELEN, *Stoommachine S.E.M. bij IMMO Pottelberg te Kortrijk*. Anzegem, (Stoomstichting West-Vlaanderen) s.d. (vouwblad nr. 8).

10.7 Wallonië

(zie ook : 2444, 2450, 2489, 2490, 2576, 2578)

(2522) Alain FORTI, *Le patrimoine industriel de Wallonie. L'architecture industrielle : révolution ou évolution?* in : Maisons d'Hier et d'Aujourd'hui, 1996, nr. 4, p. 2-19. <Nederlandstalige versie :> *Het industriële erfgoed van Wallonië. De industriële architectuur : revolutie of evolutie?* in : De Woonstede door de eeuwen heen, 1996, nr. 4, p. 2-19.

10.8 Hainaut (Henegouwen)

(zie ook : 2449, 2598, 2607)

(2523) R. BALAND, B. CORNUT, *Les moulins à Givry*. In : Les livres givryens, revue du cercle "Le Vieux Nimy" nr. 6, 1992, p. 2-31.

(2524) Marinette BRUWIER, *Een monumentaal ensemble dient gered, een museum opgericht. De werkhuizen en de arbeiderswoonwijk van Grand-Hornu*. in : Historische Documentatie, deel 11, 1969, p. 2-16. <en in :> Driemaandelijks Tijdschrift van het Gemeentekrediet, 1968, nr. 83, p. 25-32.

(2525) Marinette BRUWIER, *Het lokaas van een ongehoord welzijn. De industrie-gemeenschap Grand-Hornu*. in : Spec-trum Atlas van de historische plaatsen in de Lage Landen. Utrecht-Antwerpen, (Het Spectrum) 1981, p. 193-197.

(2526) A. DAGANT, *Un vestige d'archéologie industrielle: le château d'eau du parc de Mariemont*. in : Bulletin trimestriel de Mariemont, nr. 52, sept-nov 1990.

(2527) Roger DARQUENNE, *L'industrie du Hainaut et du Tournais de 1748 à 1790*. La Louvière, (Ecomusée régional du Centre) 1996.

(2528) *Industrie et société en Hainaut et en Wallonie du XVIIIe au XXe siècle. Recueil d'articles de Marinette Bruwier*. Brussel, (Crédit Communal) 1996. <Collection Histoire in 8°, N°94, 1996>

(2529) Muriel DECONINCK, *La faïence-rie de Wasmuël (1834-1951)*. Boussu, (Muriel Deconinck) 1997.

(2530) M. NIHOUL, *Les moulins dans le canton de Châtelet*. In: Le Vieux Châtelet, Société d'Histoire Le Vieux Châtelet, 26e annuaire, 1986, p. 3 e.v.

(2531) Brian Brace TAYLOR, *Le Grand Hornu 1820-1835*. in : L'Architecture d'Aujourd'hui, n°183, jan./febr. 1976, p. 103-112.

(2532) Joris VERBEURE, *Van Pays Noir tot Pays Vert*. in : Reiskrant, zomer 1996 <themanummer Henegouwen>, p. 15-16.

10.9 Liège (Luik)

(zie ook : 2588, 2589, 2601)

(2533) J. EVRARD, *Le chemin de fer de Sprimont, Damré-Sprimont*. Namur,

(Région Wallonne, DGATL) 1996 (Fiche 96.7).

(2534) René EVRARD, Armand DES-CY, *Histoire de l'usine des Venues suivie de considérations sur les fontes anciennes 1548-1948*. Liège, (Solédi) 1948.

(2535) Iwan LONGTAIN, *Industries du passé de la région Verviétoise. Chaussures - chausses - courroies - automobiles*. Dolhain, (Hexachordos) 1990.

(2536) Charles PIRARD, *Fabrique de Chocolat A. Jacques, Verviers 1896-1924*. Eupen 1925-1996. S.I., S.n., 1996.

(2537) Francis POLROT, *La mine métallifère de Membach*. in : Bulletin d'Information du Groupe de Recherches souterraines en milieu. n° 21, maart 1996.

(2538) L. REYNDERS, *Histoire de l'eau alimentaire en région liégeoise*. Liège, (CILE) 1995.

10.10 Luxembourg (Luxemburg)

(2539) *Bâtiments anciens - Usages nouveaux*. Attert, (Ed. R.E.D.) 1996.

(2540) René DERENNE, *La pompe à eau de Porcheresse*. in : De la Meuse à l'Ardenne, Nr. 22, 1996, p. 29-40.

(2541) J.-J. LECHAT, *Contribution à l'histoire de la centrale électrique Beaupain de Cierreux*. in : Glain et Salm, Haute Ardenne, nr. 40, Vielsalm, mei 1994, p. 115-116.

(2542) *Les musées gaumais*. Namur, (Région Wallonne, DGATL) 1996 (Fiche 96.10)

(2543) J.-P. WEBER, *Les forges de Neupont : aperçu historique*. in : Halma Neupont. De la forge à la ferme. Centre d'histoire et de traditions. Wellin, 1994.

10.11 Namur (Namen)

(zie ook : 2454, 2468, 2487, 2587, 2590)

(2544) J.-M. DEFENSE, G. DEREINE, *Les moulins d'Onoz*. in : Mémoires de la Basse-Sambre, cahier n°8, Sambreville, 1991.

(2545) E. DELMOTTE (red.), *Un site pré-industriel de la vallée du Burnot*. Namur, (Burnot XVIIIe, Maison de la Culture de l'Arrondissement de Namur et Acédi), s.d. <Les Mémoires du Namurois>.

(2546) G. DEREINE, *Le moulin de Preitz. Les forges de Moulins. Actuellement le moulin Bauchau à Moulins (Warnant)*. Florennes, 1988.

(2547) Françoise JACQUET-LADRIER, *Le moulin à farine à Romedenne*. in: *Le guetteur wallon (Namur)* Nr. 21, 1996.

(2548) Paul LIEVENS, Roger GOLARD, *Walcourt, une entité au fil de ses gares*. Walcourt, (Paul Lievens) 1996.

10.12.1 Vlaams-Brabant

(zie ook : 2482, 2602, 2603, 2604)

(2549) *100 jaar waterleiding te Leuven 1890-1990*. Leuven, (Stad Leuven) 1990.

(2550) *200 jaar steenweg Leuven-Diest*. Lubbeek, (Heemkring Libbeke) 1983.

(2551) Vincent DUCHÊNE, *150 Jaar stadsgas te Leuven. Een episode uit de geschiedenis van de Belgische energie-sector*. Deurne, (M.I.M.) 1995.

(2552) Isabelle PLANCQUART, *Leuvense Vaartkom : een lán breken voor het jonge monument*. in: *TIC*, 14de Jg., nr 2, deel 54, p. 18-49.

(2553) Dani VANDEPOEL, *De <Leuvense> Vaart*. in: *Open Monumentendag Leuven*, 10 & 11 september 1994. Leuven, (Dienst voor toerisme) 1994, p. 71-78.

(2554) Dominique J.B. VANPEE, *Tussen moment en monument voor de eeuwigheid. Gietijzeren grafkruisen in Vlaams-Brabant*. 's Gravenwezel, (Verbond voor Heemkunde / Provinciebestur van Vlaams-Brabant) 1996.

(2555) Luc VERPOEST, *Industrieel en wetenschappelijk erfgoed in het Leuvense*. in: IWE (Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed). Contactblad van de Stichting Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed., Nr. 1, januari 1997, p. 9-13.

10.12.2 Waals-Brabant / Brabant-Wallon

(2556) Joseph TORDOIR, *Wavre - Notes sur la S.A. Les Tanneries de la Dyle et ses origines*. in: *Bulletin trimestriel du P.I.W.B.*, 1996, nr. 33, p. 19-29.

(2557) Jean VANDENDRIES, *Histoire des brasseries nivelloises*. Nivelles, (Ed. Rif tout dju), nr. 386, 1996.

10.12.3 Brussel / Bruxelles

(zie ook : 2452, 2462, 2463, 2465, 2466, 2467, 2474, 2475, 2486, 2489, 2490, 2608, 2609)

(2558) P. BAUTERS, M. VILLEIRS, *Water- en windmolens van Sint-Lambrechts-Woluwe en van het Brussels gewest. Geschiedenis en technologie*. Brussel, (Gemeentemuseum van Sint-Lambrechts-Woluwe), Tijdingen nr. 2, 1995.

(2559) Ronald BOON, *Bier en brouwerijen te Brussel*. in: *Tijdingen / Mededelingenblad voor de vrienden van het Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel*, 17de jg., juni 1996, p. 4-7.

(2560) Sébastien DE BROUWER, *Duizend jaar vervoer te Brussel*. Brussel, (M.I.V.B.) 1979.

(2561) Alain DOORNAERT, *Le moulin d'Evère. Du moulin à vent au moulin à poivre*. Brussel, (Commission de l'Environnement de Bruxelles-Est) 1996.

(2562) Daniël FRANKIGNOUL, Marc VILLEIRS, Paul BAUTERS, Martine DUJEU, *Les moulins à eau et à vent de Woluwe-Saint-Lambert et de la région bruxelloise. Histoire et Technologie. Cahier nr. 2*. Brussel, (Musée communal de Woluwe-St.-Lambert) 1996.

(2563) Anne HUSTACHE, *De Koninklijke Sterrenwacht van België*. in: *De Observatoriumwijk in Ukkel*. Brussel, (Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Dienst Monumenten en Landschappen) 1996, p. 6-20. (Brussel, stad van kunst en geschiedenis, nr. 16)

(2564) Serge JAUMAIN, *Les bouchers bruxellois avant 1914*. in: *Les Cahiers de La Fonderie*, nr. 20, juni 1996, p. 6-11.

(2565) Almos MIHALY & Groupe de Travail "Tour et Taxis 21", *Une Fondation pour inscrire Tour et Taxis dans le 21e siècle*. in: *Ville et Habitants*, 18de jg., nr. 257, maart 1996, p. 32-34.

(2566) M. PINCKAERS (red.), *La porcelaine de Bruxelles 1767-1953*. Brussel, (Centre d'Art de Rouge-Cloître) 1984.

(2567) Patricia QUINTENS, *Bier en brouwen te Brussel*. in: *Tijdingen / Mededelingenblad voor de vrienden van het Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel*, 17de jg., mei 1996, p. 12-17.

(2568) Patricia QUINTENS, *Bier en brouwerijen te Brussel van de middeleeuwen tot vandaag*. Brussel, (Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel), 1996.

(2569) Joris SLEEBUS (red.), *Een trein van Troje. Verhalen over een snelle trein in een slome stad*. Brussel, (Brukselbinnenstebuiten vzw.) 1996.

(2570) Marie-Rose THIELEMANS, *Viande, cuir, colle, chandelles et savon à Bruxelles vers 1830*. in: *Les Cahiers de La Fonderie*, nr. 20, juni 1996, p. 21-24.

(2571) Paulo VALENTE SOARES, Guido VANDERHULST, *Het industriële erfgoed in het Brusselse Gewest*. in: *De Woonstede door de eeuwen heen*, 1996, nr. 4, p. 36-46. <Franstalige versie :-> *Le patrimoine industriel en Région Bruxelloise*. in: *Maisons d'Hier et d'Aujourd'hui*, 1996, nr. 4, p. 36-46.

(2572) Marc VANDEMEULEBROEK, *L'architecture des abattoirs et son histoire*. in: *Les Cahiers de La Fonderie*, nr. 20, juni 1996, p. 28-34.

(2573) Guido VANDERVELDE, *Brussel en zijn bevaarbare waterwegen vroeger en nu*. in: *Tijdingen - Mededelingenblad voor de vrienden van het Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel*, 17de jg., oktober 1996, nr. 3, p. 10-17.

(2574) *Zuidersluis*. Gelegenheidstentoonstelling georganiseerd door de Stad Brussel (Cel Historisch Patrimonium) in samenwerking met de "Cercle d'Histoire de Bruxelles". Open Monumentendagen 14-15 september 1996. Brussel, (Stad Brussel / Cercle d'Histoire de Bruxelles) 1996.

11. Productie & reproductie

11.1 Land- & tuinbouw

(zie ook : 2451, 2471)

(2575) Veerle JACOBS, *"Ge moet die boom even graag zien als uw lief": Limburgs Haspengouw, een fruitstreek met traditie*. Borgloon, (Fruitstreekmuseum) 1997.

11.2 Grond- en delfstoffen

(zie ook : 2445, 2449, 2488, 2499, 2503, 2537)

(2576) Patrick VIAENE, *Le patrimoine charbonnier en Belgique, expériences de sauvegarde, valorisation et finalités*. in: L'Archéologie Industrielle en France. Numéro hors série "Le patrimoine industriel, pour quoi faire ? Colloque national de Trégastel 5.6.7-octobre 1994. Vannes, (CILAC) 1996, p. 193-198.

11.3 Energie & motoren

(zie ook : 2440, 2501, 2512, 2513, 2514 tot 2521, 2523, 2530, 2544, 2546, 2547, 2558, 2561, 2562, 2574, 2577, 2579)

(2577) Jean BRUGGEMAN, Yves COUTANT, Lieven DENEWET, Frank DE CRAEKE, e.a., *Werken met molens / Travailler au moulin*. S.l., (Werkgroep West-Vlaamse Molens vzw / Association Régionale des Amis des Moulins Nord-Pas-de-Calais) 1996.

(2578) Nathalie DE HARLEZ DE DEULIN, *Les ouvrages hydrauliques*. Soiron / Alleur, (Qualité-Village-Wallonie / Editions du Perron / Ministère de la Région Wallonne / Fondation Roi Baudouin) 1997, (<in serie >: Héritage de Wallonie).

(2579) Lieven DENEWET, *Houten achtkantige bovenkruiers in Vlaanderen*. in: Molenecho's, 1983, nr. 3, p. 117-140.

(2580) Vincent DUCHÊNE, *Ontstaan en ontwikkeling van de gasindustrie in Europa en in België (1800-1970)*. in: Vincent DUCHÊNE, 150 Jaar stadsgaste Leuven. Een episode uit de geschiedenis van de Belgische energiesector. Deurne, (M.I.M.) 1995, p. 15-43.

(2581) Achille LATOUR, *Le meunier et son moulin à vent. Métiers, techniques et artisans*. Leuze-en-Hainaut, (Créer) 1982.

(2582) F. WEEMAES, I. DE KRAMER, L. GOEMINNE, *De ontwikkeling van ijzeren en stalen molenroeden in Nederland en België. Bouw, terminologie en historiek*. in: Molenecho's, 1984.

11.4 Industrieën op agrarische basis

(zie ook : 2451, 2452, 2470, 2477, 2478, 2490, 2497, 2507, 2512, 2547, 2557, 2559, 2567, 2568, 2581)

(2583) Ronald FERKET, Hugo ELSEMANS, *Jenever, een Belgische belevenis*. Antwerpen, (Project uitgeverij) 1987.

(2584) Eric VAN SCHOONENBERGHE, Peter SCHOLLIERS, Karl SCHEERLINCK, Hilde VERBOVEN e.a., *Jene-*

ver in de Lage Landen. Brugge, (Stichting Kunstboek) 1996.

(2585) Eric VAN SCHOONENBERGHE, *Gist- en spiritusfabrieken*. in: Eric VAN SCHOONENBERGHE, Peter SCHOLLIERS, Karl SCHEERLINCK, Hilde VERBOVEN e.a., *Jenever in de Lage Landen*. Brugge, (Stichting Kunstboek) 1996, p. 98-119.

11.5 Textiel

(zie : 2504, 2535, 2549, 2551)

11.6 Kledij

11.7 Metaal & non-ferro

(zie ook : 2447, 2543, 2554, 2582, 2609, 2617)

(2586) René BRION, Jean-Louis MOREAU, *Fabrimétal. 50 ans au coeur de l'industrie*. Brussel, (Racine) 1996.

(2587) G. DEREINE, *Hauts fourneaux, forges, moulins de farine de Morialmé et Thy-le-Baudouin*. Namur, 1994.

(2588) Georges HANSOTTE, *Le martinet hydraulique au pays de Liège d'après les archives de la Province*. Liège, (Musée du Fer et du Charbon) 1980.

(2589) L. MAGHUIN, *Les moulins à eau de l'arrondissement de Liège du XVIIe siècle à nos jours. Approche de la problématique du moulin hydraulique à farine*. Mémoire de licence à l'ULg., faculté de philosophie et lettres, 1989.

(2590) L. WILLEM, A. de VILLEGAS, *Les usines de Moulins. La famille Jacquier de Rosée - Maîtres de forges*. Brussel, (asbl Usine de Moulins) 1996.

11.8 Chemie

(zie : 2580, 2585)

11.9 Glas

11.10 Keramiek en steen

(zie ook : 2486, 2496, 2498, 2500, 2529, 2566)

(2591) Mario BAECK, Bart VERBRUGGE, *Inventaris van tegelfabrikanten. in: De Belgische Art Nouveau en Art Deco wandtegels 1880-1940*. Brussel, (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Afdeling Monumenten en Landschapen) 1996, p. 177-210.

(2592) *Hasseltse porselein en keramiek 1890-1952*. Hasselt, (Nationaal Jenevermuseum) 1983.

(2593) J. HELBIG, *Ancienne céramique de carrelage et de revêtement en Belgique*. in: Belgisch tijdschrift voor oudheidkunde en kunstgeschiedenis. Jg. 22, 1953, p. 219-240.

(2594) Giovanni PEIRS, *Baksteenfabricage: de "mechanieke" steenbakkerij*. in: Uit klei gebouwd. Baksteenarchitectuur van 1200 tot 1940. Tiel, (Lannoo) 1979, p. 139-145.

11.11 Papier & drukkerijen

(2595) Roland BAETENS, Harry DE KOK, Pierre DELSAERDT, Gerrit DE VIJLDER, Ludo SIMONS, *Brepols 1796-1996, drukkers en uitgevers*. Turnhout, (Brepols) 1996.

(2596) Bernard JACQUÉ, Geert WISSE, *Stemmen uit het behang. Vier eeuwen geschiedenis van het behangpapier*. Brussel, ASLK, 1997. <Franstalige titel >: Le murmure des murs. Quatre siècles d'histoire du papier peint.

(2597) Norbert POULAIN, *Belgisch behangsel papier uit het Interbellum*. (Cahier 8). Gent, (Interbellum) 1996.

11.12 Vervoer & communicatie

11.12.1 Scheepvaart

(zie ook : 2453, 2510, 2550, 2573)

(2598) M. DAMBRAIN, *Histoire des voies navigables. Le canal de Pommeroeil à Antoing*. Seneffe, (Centre didactique des techniques de l'eau), brochure nr. 1, 1994.

(2599) Hans LANDSAAT, Joanne SCHURER, *Leopoldskanaal, een ode in 65 foto's*. Amsterdam, (Derby Pier) 1996.

(2600) Jacques LAURENT, Raymond DE FAYS, Michel DAMBRAIN, *Le Canal du Centre. Chronique d'une construction*. <Traces nr. 1>. S.l., (Ministère Wallon de l'Équipement et du Transport) 1996.

(2601) N. VERBRUGGHE, *Le canal de l'Ourthe. Mémoire de fin d'études de l'Institut supérieur d'architecture Lambert Lombard*, Liège, 1996.

11.12.2 Spoorwegen, tram & bus

(zie ook : 2474, 2475, 2489, 2533, 2548, 2560, 2569)

(2602) Rodolphe DIEUDONNE, *Schepdaal, zijn tramlijn, zijn depot en zijn museum*. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. <Speciaal nummer van> Tram Magazine nr. 55-58, (Vereniging van het Trammuseum) 1990. <Franstalige titel :> Schepdaal, sa ligne de tram, son dépôt et son musée.

(2603) Rodolphe DIEUDONNE, *Het buurtspoorwegmuseum te Schepdaal*. in: Schepdaal, zijn tramlijn, zijn depot en zijn museum. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. <Speciaal nummer van> Tram Magazine nr. 55-58, (Vereniging van het Trammuseum) 1990, p. 56-71.

(2604) Jan STAES, *Het stationsgebouw van Leuven*. in: Open Monumentendag Leuven, 10 & 11 september 1994. Leuven, (Dienst voor toerisme) 1994, p. 99-103.

(2605) <Dossier Tourisme ferroviaire> in: Les Echos du Tourisme. Jambes, (Commissariat général du Tourisme) 1996, nr. 6/7.

11.12.3 Rijtuigen

(zie : 2508)

11.12.4 Post, telegraaf & telefoon

(2606) Patrick GODITIABOIS, *Het posthotel van Gent (1899-1910)*. in Johan DAMBRUYNE e.a., Een stad in opbouw. Gent van 1540 tot de Wereldtentoonstelling van 1913. Tielt, (Lannoo) 1992, p. 321-329.

11.13 Bouwnijverheid, huisvesting & architectuur

11.13.1 Huisvesting

(zie ook : 2525)

(2607) Claude FAVRY, *La Cantine des Italiens*. Brussel, (Labor) 1996 (Collection La Noria).

(2608) Vincent HEYMANS, *Vingt-quatre heures de la vie d'une maison. Les espaces de jour et de nuit dans l'habitation bruxelloise à la fin du 19e siècle*. in: Les Cahiers de La Fonderie, nr. 21, december 1996, p. 44-49 <Speciaal nummer "Quand la ville dort... La ville la nuit, le travail de nuit, lieux de jour lieux de nuit, perspectives de droit social">.

11.13.2 Architectuurgeschiedenis

(zie ook : 2522, 2524, 2531, 2552, 2553)

(2609) Edgard GOEDLEVEN, Bruno FORNARI, Jos VANDENBREEDEN, *De Koninklijke Serres van Laken*. Brussel / Tielt, (Federale Voorlichtingsdienst / Lannoo) 1997.

11.14 Distributie, handel en stapelplaatsen

(zie : 2552)

11.15 Hygiëne & comfort

(zie ook : 2534, 2538)

(2610) Cl. DECLOET, *Les stations de pompage*. Mémoire de fin d'études à l'Institut supérieur d'architecture Lambert Lombard à Liège, 1993.

(2611) Antoon DEVOGELAERE, *Huishoudelijk comfort in de 19de & begin 20ste eeuw. Zo leefde overgrootmoeder*. in: TIC, deel 57, 1997, nr 1, p. 4-20.

11.16 Ontspanning & opvoeding

(2612) Jaak JESPERS, *Sportimonium. Sporter goed beleven*. Brasschaat, (Sportmuseum Vlaanderen) 1996.

(2613) *Koninklijke Havenwerktuigen Sportkring, van 1925 tot nu <1996>*. in: Vlaamse Bedrijfsportbond, 19(2) : 18; (3) : 16.

(2614) Stefan VAN LOOCK, *Vergeeten arena's. Historiek van België's oudste voetbalstadions*. Roeselare, (Roularta Books) 1996.

12. Historische geografie & vorming van het landschap

(zie : 2532, 2569)

13. Geschiedenis van de techniek

(zie ook : 2473, 2563, 2577)

(2615) André CRESENS, *De Stichting Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed in de startblokken*. in: Persmap Voorstelling Evenementendag S.I.W.E. Leuven, (S.I.W.E.) 1996.

(2616) M. DORIKENS, L. DORIKENS-VANPRAET, *Het wetenschappelijk en cultureel erfgoed van Joseph Plateau (1801-1883)*. Tentoonstellingscatalogus. Gent, (Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen) 1996.

(2617) Guido DESEYN, *Flanders Technology...in Rusland! Deel 2, Belgische investeringen, in casu Vlaamse technology-input als gevolg van het screenen van de Russische metaalnijverheid op het einde van de 19de en het begin van de 20ste eeuw*. in: TIC, Jg. 14, deel 56, 1996, nr 4, p. 2-13

INDEX AUTEURS :

K. ACKERMANN	2417
L. ALBRECHTS	2458
J. AUWERDA	2418
M. BAECK	2591
R. BAETENS	2595
R. BALAND	2523
Bâtiments...	2459, 2539
P. BAUTERS	2558, 2562
M. BAUWENS	2504
G. BAVAY	2441
P. DE BAERE	2508
A. BEDNOZZ	2425
G. BEERINCK	2430
S. BEUNDER	2430
R. BOON	2559
L. BOONE	2505
F. BORSI	2419
L. BOUREZ	2470
P. BOUTSEN	2469
Bouwen door...	2480, 2481, 2482, 2483, 2484
R. BRION	2586
J. BRUGGEMAN	2577
L. BRUGGEMAN	2451
M. BRUWIER	2491, 2492, 2524, 2525, 2528
L. BUDO	2460
J.E. BURGER	2420
P. BURMAN	2421
H. BUTAYE	2506
M. BUYLE	2507
J. CAEYERS	2485
H. COLLE	2452
H. COLPAERT	2470
R. COMANDO	2444
Conserving...	2422
B. CORNUT	2523
A. COSEMANS	2461
Y. COUTANT	2513, 2577
A. CRESENS	2615
A. DAGANT	2526
M. DAMBRAIN	2598, 2600
R. DARQUENNE	2527
S. DE BROUWER	2560
C. DECLEVE	2486
Cl. DECLOET	2610
M. DECONINCK	2529
F. DE CRAEKE	2577
R. DE FAYS	2600
J.-M. DEFENSE	2544
De Fransmans...	2471
P. DE GROOTE	2469
N. DE HARLEZ DE DEULIN	2578
R. DE HERDT	2472, 2509
A. DE KEGEL	2510

H. DE KOK	2595	100 jaar waterleiding...	2549	J. SCHURER	2599
I. DE KRAMER	2582	200 jaar steenweg...	2550	I. SEMIONOV	2427
J.-L. DELAET	2444	V. JACOBS	2575	L. SIMONS	2595
D. DELEUZE	2445	B. JACQUE	2596	J. SLEEBUS	2569
L. DELHAISE	2469	Fr. JACQUET-LADRIER	2547	J.-L. SPARMONT	2490
E. DELMOTTE	2545	S. JAUMAIN	2564	J. STAES	2604
E. DELONY	2423	J. JESPERS	2612	J.-J. STASSEN	2445
P. DELSAERDT	2595	F. KEERSMAEKERS	2496	Stoom	2440
L. DELSAUX	2448	G. KETELE	2514, 2517 tot 2521	M. STRATTON	2421, 2432, 2433
L. DENEWET	2577, 2579	S. KHLOPOTOV	2427	B. B. TAYLOR	2531
L. DEPAUW-DEVEEN	2446	Y. KOMRATOV	2427	The International...	2434
F. DEPRINCE	2447	Koninklijke...	2613	M.-R. THIELEMANS	2570
Der Anschnitt	2435	A. KUTLUOGLU	2461	E. TIJSKENS	2457
Der Denkmal...	2424	H. LANDSAAT	2599	J. TORDOIR	2556
G. DEREINE	2544, 2546, 2587	La reconversion...	2465	B. TRINDER	2433
R. DERENNE	2540	La Revue	2436	S. USTIANTSEV	2427
J. DE SCHEPPER	2494	A. LATOUR	2581	P. VALENTE SOARES	2571
A. DESCY	2534	J. LAURENT	2600	Chr. VAN ACKER	2453
G. DESEYN	2617	J.-J. LECHAT	2541	B.D. VANDEBROEK	2500
G. DE VIJLDER	2595	Le patrimoine...	2428, 2454, 2487	M. VANDEMEULEBROEK	2572
A. DE VILLEGAS	2590	A. LEPINE	2449	G. VAN DEN ABELEN	2443
A. DEVOGELAERE	2611	Les musées...	2542	R. VANDEN BERGHEN	2470
J. DHONDT	2491	P. LIEVENS	2548	K. VAN DEN BOSSCHE	2512
R. DIEUDONNE	2602, 2603	Limburgs...	2439	J. VANDENBREEDEN	2609
A. DOORNAERT	2462, 2463, 2561	A. LINTERS	2494	J. VAN DEN BROECK	2458
M. DORIKENS	2473, 2616	I. LONGTAIN	2525	J. VANDENDRIES	2557
L. DORIKENS-VANPRAET	2473, 2616	A. LONNI	2444	D. VANDEPOEL	2553
Dossier Tourisme...	2605	Lus zwarte...	2488	A. VANDEPUT	2478
V. DUCHÊNE	2551, 2580	L. MAGHUIN	2589	G. VANDERHULST	2571
W. EBERT	2425	C. MASSANGE	2452	L. VANDERMAELEN	2514 tot 2521
H. ELSEMANS	2583	Ph. MATAGNE	2474, 2475	H. VANDERMEULEN	2469
J. EVRARD	2533	L. MELOTTE	2499	G. VANDERVELDE	2573
R. EVRARD	2534	A. MEURANT	2441	B. VAN DOORSLAER	2469,
C. FAVRY	2607	A. MIHALY	2565		2501, 2502, 2503
R. FERKET	2583	Monumentenzorg.	2455, 2456	S. VAN LOOCK	2614
A. FLOREN	2450	J.-L. MOREAU	2586	D. J.B. VANPEE	2554
B. FORNARI	2609	Museumgids...	2476, 2477	E. VAN SCHOONENBERGHE	2478,
A. FORTI	2445, 2522	J. NAERT	2470		2584, 2585
P.-J. FOULON	2448	National...	2429	A. VASEUR	2457
D. FRANKIGNOUL	2562	M. NIHOUL	2530	J. VERBEURE	2532
P. GODITIABOIS	2606	E. NIJHOF	2430, 2431, 2493	H. VERBOVEN	2478, 2584
E. GOEDLEVEN	2609	Open Monumentendagen...	2466	B. VERBRUGGE	2591
L. GOEMINNE	2582	G. PEIRS	2594	N. VERBRUGGHE	2601
R. GOLARD	2548	G. PERRIN	2489	L. VERPOEST	2555
Grootschalige...	2464	M. PINCKAERS	2566	P. VIAENE	2437, 2442, 2469,
G. HANSOTTE	2588	Ch. PIRARD	2536		2495, 2502, 2576
B. HANSSSENS	2463	I. PLANQUART	2552	M. VILLEIRS	2558, 2562
Hasseltse porselein...	2592	Fr. POLROT	2537	R. WALRAEVENS	2474, 2475
J. HELBIG	2593	N. POULAIN	2597	L. WANTE	2514, tot 2521
V. HEYMANS	2608	Y. QUAIRIAUX	2448	P. WASCOTTE	2468
E. HOUTMAN	2497, 2498	P. QUINTENS	2467, 2567, 2568	J.-P. WEBER	2543
K. HUDSON	2442	E. QUINTYN	2511	F. WEEMAES	2582
A. HUSTACHE	2563	E. RENSMAN	2418	L. WILLEM	2590
Industrial...	2426	L. REYNDERS	2538	G. WISSE	2596
Industrie et ...	2528	K. SCHEERLINCK	2478, 2584	R. WISSELS	2479
IWE	2438	P. SCHOLLIERS	2431, 2478, 2493, 2584	Zuidersluis...	2574